

JP ZA @ELEZNI^KA INFRASTRUKTURA MAKEDONSKI @ELEZNICI -
SKOPJE

Br. 520/1-10
11.05.2011 god.

P R A V I L N I K

ZA BEZBEDNOST I ZDRAVJE PRI RABOTA NA JP ZA
@ELEZNI^KA INFRASTRUKTURA MAKEDONSKI @ELEZNICI - SKOPJE

Skopje 2011 godina

JP za `elezni~ka infrastruktura Makedonski `eleznici-
Vrzo osnova na ~len 26 i ~len 55 od Statutot na

Skopje, Upravniot odbor na JP za `elezni~ka infrastruktura Makedonski `eleznici-Skopje, na svojata redovna sednica odr`ana na den 11.05.2011 godina donese:

P R A V I L N I K
za bezbednost i zdravje pri rabota na JP za `elezni~ka
infrastruktura Makedonski `eleznici-Skopje
(Pre~isten tekst)

I. OP[ITI ODREDBI

^ l e n 1

So ovoj Pravilnik se ureduvaat merkite za bezbednost i zdravje pri rabota, obvrskite na rabotodava~ot i pravata i obvrskite na rabotnicite vo oblasta na bezbednosta i zdravjeto pri rabota vo pretprijatiето.

^ l e n 2

Bezbednosta i zdravjeto pri rabota vo smisla na ovoj Pravilnik gi opfa}a merkite, sredstvata i metodite za sozdavawe na bezbedni uslovi na rabota vo JP za `elezni~ka infrastruktura Makedonski `eleznici-Skopje (vo ponatamo{niot tekst pretprijatiето).

^ l e n 3

Odredbite od ovoj Pravilnik }e se primenuvaat na site vraboteni vo pretprijatiето koi se vo raboten odnos na neopredelено i opredelено vreme.

Isto taka, bezbednosta pri rabota, soglasno so odredbite od ovoj Pravilnik, se obezbeduva i na lica koi imaat svojstvo na:

1. **U~enik, odnosno student** za vreme na izveduvawe na prakti~na nastava, profesionalna praktika, proizvodna rabota, ferijalna praktika i sta`irawe vo rabotnite prostorii na pretprijatiето (prakti~na rabota);
2. **Nevraboteno lice** za vreme na obuka, prekvalifikacija ili dokvalifikacija;

3. **Učesnik** na kulturno-umetniška, sportska i druga javna manifestacija ili natprevar, koji gi organizira pretprijatieto;

4. **Drugi lica** koji so zakon se osigureni za slučaj na povreda pri rabota ili zaboluvawe od profesionalna bolest.

^ l e n 4

So ovoj Pravilnik osobeno se ureduvaat:

1. **Rabotnite mesta na koji postoji zgolemena opasnost od povreda i zaboluvawe** (rabotni mesta so posebni uslovi na rabota), kako i posebnite uslovi {to se baraat za vr{ewe na tie raboti (vozrast, stru~nost, psihofizi~ka sposobnost i dr.);

2. **Postapkata za obu~uvawe na rabotnicite** zaradi zapoznavawe so uslovite za rabota, specifi~nostite i opasnostite vo rabotata;

3. **Sredstvata za li~na za{tita i li~nata za{titna oprema** potrebni za sekoe rabotno mesto, postapkata za odr`uvawe i rokovite za nivno koristewe;

4. **Orudijata za rabota** koji podle`at na zadol`itelna proverka na nivnata ispravnost, kako i postapkata za vr{ewe na proverkata;

5. **Merkite za bezbednost za vreme na no}na rabota** (tehni~ka za{tita, zdravstvena za{tita i dr.);

6. **Nazna~uvawe na odgovorni rabotnici** za sproveduvawe na:

- propi{anite merki za bezbednost i zdravje pri rabota;
- preventivni merki za za{tita od po`ar;
- evakuacija na rabotnicite vo slu~aj na seriozna i nenadejna opasnost i pru`awe na prva pomo{;

7. **Postapkata na odgovornite rabotnici** vo slu~aite koga, zaradi otsustvo na merki za bezbednist i zdravje pri rabota ili zaradi defekt na orudijata i uredite za rabota, se pojavila neposredna opasnost po `ivotot i zdravjeto na rabotnicite;

8. **Ovlastuvawata i obvrskite na stru~noto lice za bezbednost i zdravje pri rabota;**

9. **Odgovornosta na rabotodava~ot i na rabotnicite** za nepridr`uvawe kon propi{anite merki za bezbednost i zdravje pri rabota i za neispolnuvawe na obvrskite vo odnos na nabavkata, koristeweto i odr`uvaweto na sredstvata za li~na za{tita i na za{titnata oprema;

10. **Slu~aite i postapkata za privremeno odstranuvawe na rabotnik** od rabotното mesto ili od pretprijatieto, ako vo tekot na rabotata ne se pridru`uva kon propi{anite merki i sredstva za bezbednost i zdravje pri rabota i ako so toa

seriozno go zagrozil svoeto zdravje i `ivotot i zdravjeto i `ivotite na drugite rabotnici, imotot na pretpriyatieto ili `ivotnata sredina i prirodata;

11. **Postapkata za evakuacija i spasuvawe na rabotnicite** vo slu~aj na havarija, elementarna nepogoda, po`ar, eksplozija i sli~no, kako i za uka`uvawe na prva pomo{ vo slu~aj na povreda ili vlo{uvawe na zdravstvenata sostojba kaj rabotnik vo tekot na rabotata;

12. **Drugi pra{awa** od zna~ewe na bezbednosta i zdravjeto pri rabota vo pretpriyatieto.

II. MERKI ZA BEZBEDNOST I ZDRAVJE PRI RABOTA

^ l e n 5

JP za `elezni~ka infrastruktura Makedonski `eleznici-Skopje, gi utvrduva svoite obvrski za sproveduvaawe na op{tite, posebnite, preventivnite i prethodnite merki za bezbednost i zdravje pri rabota, osobeno koga se raboti za:

1. **Investicionite objekti**, koi mora da ispolnuvaat odredeni uslovi kako: lokacija na objektot, odreduvawe na dimenziite i ureduvawe na rabotnite prostorii i nivni delovi, uredi za odr`uvawe na propisna temperatura, ~istota na vazduhot i osvetluvawe, higijenski uslovi, uredi za spre~uvawe na prekomerna buka i vibracii, ureduvawe na sporedni i pomo{ni prostorii i prostori (magacini, skali, svetlarnici, dvorovi i dr.) vo koi pretstojuvaat ili se dvi`at rabotnicite;

2. **Orudija za rabota**, koi mora da gi ispolnuvaat propi{anite uslovi vo pogled na za{titnite napravi i drugite merki za bezbednost na orudijata za rabota so koi se obezbeduva za{tita na rabotnikot vo tekot na raboteweto;

3. **Dvi`ewe na rabotnicite pri rabota i transport**, pri {to so op{tite merki za bezbednost i zdravje pri rabota se ureduvaat uslovite za bezbedno koristewe na pati{tata, industriskite koloseci, premii i drugi mesta vo rabotnite i pomo{nite prostorii i prostori vo koi rabotnicite se dvi`at i vr{at transport;

4. **Buka i vibracii**, kade se utvrduva najvisokoto dozvoleno nivo na buka i vibracii vo rabotnite prostorii i prostori, kako i na~inite i merkite so koi bukata i vibraciite se namaluvaa;

5. **Dejstvo na elektri~nata struja**, pri {to so op{tite merki se obezbeduva za{tita so koja se onevozmo`uva dopir na rabotnikot so delovi od uredite koi se postojano pod napon, so posebni merki so koi se spre~uva naponot da dopre do provodlivite delovi na orudieto za rabota, koi ne pripa|aat na strujното kolo (za{titno izolirawe, mal napon, nuluvawe, za{titno zazemjuvawe, sistem na za{titen vod, za{titni transformatori za galvansko razdvojuvawe, strujna za{titna sklopka, naponska za{titna sklopka i dr.), kako i merki za za{tita od posledici koi {to elektri~nata struja mo`e da gi predizvika (po`ar, eksplozija i dr.);

6. **[tetni zra~ewa**, kade se obezbeduva za{tita na rabotnicite od vlijanieto na {tetnite zra~ewa, osobeno od jonizacionite, ultravioletove, infracrvenite i drugi zra~ewa;

7. **Opasni i {tetni materii** i protivpo`arno obezbeduvawe, kade se obezbeduva za{tita na rabotnicite pri smestuvaweto, transportot i upotrebata na opasni i {tetni materii, a osobeno na lesno zapallivi, eksplozivni, vreli, otrovni, zarazni i drugi materii koi mo`at da bidat opasni ili {tetni po zdravjeto i `ivotot na rabotnicite, a merkite za za{tita od po`ari se odreduvaat vo soglasnost so propisite za za{tita od po`ar;

8. **Zdravstvena za{tita pri rabota i uka`uvawe na prva pomo{**, kade so ovie merki se obezbeduvaat zdravstvenite, higijensките i sanitarnite uslovi, sanitarnite uredi, garderobi, trpezarii, smestuvawe, snabduvawe so voda za piewe i sli~no. Isto taka se odreduva i potrebniot materijal, odnosno opremata i postapkata za davawe na prva pomo{, kako i organizirawe na slu`bata za spasuvawe i uslovite koi treba da gi ispolnuvaat opredelenite rabotnici za izveduvawe na ovie raboti;

9. **Sredstva za li~na za{tita**, kaj koi se utvrduvaat standardite vo pogled na namenata i kvalitetot zaradi poefikasna za{tita na organizmot i zdravjeto na rabotnicite od {tetnite i opasnite vlijanija.

^ l e n 6

Posebните merki za bezbednost i zdravje pri rabota vo pretprijatieto se odreduvaat za posebni delovi od tehnolo{kiot proces, za odredena rabota, za orudijata za rabota i uslovite za rabota, ako, poradi specifi~nosta i opasnosta, toa ne mo`at da go obezbedat op{tite merki.

^ l e n 7

Pretprijetieto gi sproveduva merkite za bezbednost i zdravje pri rabota vrz osnova na slednive osnovni na~ela:

- izbegnuvawe na rizici;
- procenuvawe na rizicite koi ne mo`at da se izbegnat;
- spravuvawe so rizicite na samiot po~etok;
- prilagoduvalawe na rabotata kon poedinecot, osobeno vo odnos na karakteristikite na rabotното mesto i rabotnata sredina;
- izborot na li~nata za{titna oprema;
- izborot na hemiski supstancii ili preparati;
- izborot na rabotni i proizvodni metodi;
- sproveduvawe na merkite potrebni za odr`uvawe i zajaknuvawe na zdravjeto;
- prilagoduvalawe kon tehnolo{kiot napredok;
- zamena na opasnoto so bezopasno ili pomalku opasno;
- razvivawe na celosna bezbednosna strategija koja opfa}a tehnologija, organizacija na rabota, rabotni uslovi, me|u~ove~ki odnosi i faktori koi vlijaat vrz rabotnata sredina;
- davawe prioritet na kolektivnite bezbednosni merki, nasproti poedine~nite merki i
- obezbeduvawe na soodvetni upatstva, instrukcii i izvestuvawa za vrabotenite.

III. OBVRSKI NA RABOTODAVA^OT-PRETPRIJATIETO

Planirawe i organizirawe na bezbednosta i zdravjeto pri rabota

^ l e n 8

So cel za racionalno, efikasno i ekonomi~no izvr{uvawe na rabotite vo sproveduvaweto na merkite za bezbednost i zdravje pri rabota, pretprijetieto e dol`no da planira merki i sredstva za obezbeduvawe, razvoj i unapreduvawe na bezbednosta i zdravjeto pri rabota, vo zavisnost od tehnolo{kiot proces, so primena na nau~no-stru~ni metodi vo soglasnost so sovremenite dostignuvawa vo ovaa oblast.

^ l e n 9

So planovite i programite za razvoj, se predviduvaat konkretni merki i finansiski i materijalni sredstva, zaradi obezbeduvawe sistematsko unapreduvawe i

pogolema efikasnost na prezemenite merki od oblata na bezbednosta i zdravjeto pri rabota.

^ l e n 10

Planovite i programite za razvoj od oblata na bezbednosta i zdravjeto pri rabota, se sostaven del na planot i programata za rabota i razvoj, vo zavisnost od tehnolo{kiot proces na podru`nicata, sektorot i direktijata na pretprijatieto.

Godi{nite, srednoro~nite i dolgoro~nite planovi i programi za razvoj i unapreduvawe na bezbednosta i zdravjeto pri rabota, gi podgotvuva i predlaga Otsekot za bezbednost i zdravje pri rabota, vo Oddelenieto za ~ove~ki resursi, od direktijata na pretprijatieto, a nivnoto donesuvawe go vr{i Upravniot odbor na pretprijatieto.

So planovite za rabota, razvoj i unapreduvawe na bezbednosta i zdravjeto pri rabota vo podru`nicite, sektorite i direktijata na pretprijatieto, se odreduvaat pokonkretno finansiskite i materijalnite sredstva za obezbeduvawe i unapreduvawe na bezbednosta i zdravjeto pri rabota.

^ l e n 11

Organiziraweto, sproveduvaweto i vr{eweto na rabotite od oblata na bezbednosta i zdravjeto pri rabota vo pretprijatieto, se ostvaruva vrz osnova na Zakonot za bezbednost i zdravje pri rabota, Kolektivniot dogovor i ovoj Pravilnik, pri {to stru~nite raboti gi vr{at lica so stru~na podgotovka za bezbednost i zdravje pri rabota ili druga stru~na podgotovka soodvetna na tehnolo{kiot proces vo pretprijatieto.

Rabotni mesta na koi postoi zgolemena opasnost od povredi i zaboluvawe

^ l e n 12

Rabotnite mesta, kaj koi postoi zgolemena opasnost od povredi i zdravstveni o{tetuvawa, t.e. kade {tetnoto deluvawe vrz rabotnata sposobnost i zdravjeto na rabotnikot, ne mo`e vo potpolnost da se odstrani so za{titni merki, se smetaat kako rabotni mesta so posebni uslovi na rabota.

^ l e n 13

Rabotni mesta kade postoi zgolemena opasnost od povredi i zdravstveno o{tetuvawe na rabotnicite se:

- **rabota na elektri~no zavaruvawe;**
- **rabota na viso~ina preku 2 metra;**
- **rabota na visoki i niski temperaturi;**
- **rabota vo rovovi so dlabo~ina pogolema od 1 metar;**
- **rabota na montirawe na predmeti so te`ina pogolema od 500 kg;**
- **rabota so `e{ka smola i olovo;**
- **rabota na trafostanici;**
- **rabota na digalki;**
- **rabota vo tuneli;**
- **rabota na otvoren prostor i drugi raboti.**

^ l e n 14

Na rabotni mesta so posebni uslovi na rabota vo smisla na ovoj Pravilnik, mo`at da rabotat samo lica koi pokraj op{tite uslovi za steknuvawe pravo na rabota, treba da gi ispolnuvaat i posebnite uslovi vo pogled na voзраст - starost, stru~na sposobnost, zdravstvena, telesna i psihofizi~ka sostojba.

- pokraj stru~nata kvalifikacija koja se propi{uva za rabotite kako pretpostavka za uspe{no izvr{uvawe na rabotite i zada~ite, rabotnicite na ovie rabotni mesta treba da gi imaat minimalnite uslovi vo pogled na stru~nata sposobnost za rabota na odredeni rabotni mesta so posebni uslovi na rabota;

- na odredeni rabotni mesta so posebni uslovi za rabota se utvrduva i posebna starosna granica koja mora da ja imaat rabotnicite za samostojna rabota na tie rabotni mesta;

- na rabotnite mesta na koi ima zgolemena opasnost po `ivotot i zdravjeto na rabotnicite, mora da se primenuvaat propi{anite merki za posebnite zdravstveni i psihofizi~ki uslovi vo smisol na zdravstvenata kontraindikacija i na psihi~kite i psihofiziolo{kite indikacii;

- vo pretprijatieto ne smee da se rasporedi rabotnik postojano da izvr{uva raboti na rabotno mesto so posebni uslovi na rabota, ako prethodno na propi{an na~in ne e utvrdeno deka istiot tie uslovi gi ispolnuva;

- dokaz za toa deka rabotnikot gi ima sposobnostite za izvr{uvawe na rabotite na rabotno mesto so posebni

uslovi na rabota, dava ovlastenata medicinska ustanova koja gi izvr{uva lekarskite pregledi na rabotnicite.

- medicinskata ustanova e dol`na da vodi evidencija za rabotnicite koi se rasporedeni na rabotni mesta so posebni uslovi na rabota, ~ija sposobnost mora postojano da se utvrduva i za rokovite koga istite mora povtorno da se upatat na pregled;

- ako pri zdravstvenite pregledi se utvrdi deka rabotnikot rasporeden na rabotno mesto so posebni uslovi na rabota, ne gi zadovoluva psihofiziolo{kite i zdravstvenite uslovi za rabota na toa rabotno mesto, }e mora da bide prerasporeden na drugi rabotni zada~i koi odgovaraat na negovata struka- zanimawe;

IV.OBU^UVAWE I OSPOSOBUVAVE NA RABOTNICITE ZA BEZBEDNA RABOTA

^ l e n 15

Obu~uvaweto na rabotnicite vo podru`nicite, sektorite i direktijata na pretprijatieto od oblata na bezbednosta i zdravjeto pri rabota, se sproveduva vo slednite slu~ai:

- koga se vrabotuvaat novi rabotnici vo pretprijatieto;

- pri sekoe prerasporeduvawe na rabotnicite od edno na drugo rabotno mesto;

- koga se vr{i promena na rabotnite mesta so voveduvawe novi tehni~ki propisi i koristewe na novi orudija i uredi za rabota;

- koga se vr{i osposobuvawe na rabotnicite za steknuvawe na pogolema kvalifikacija;

Stru~noto osposobuvawe na rabotnicite vo podru`nicite, sektorite i direktijata na pretprijatieto, se vr{i teoretski i prakti~no.

^ l e n 16

Obu~uvaweto na rabotnicite od oblata na bezbednosta i zdravjeto pri rabota, se vr{i so posebna programa vo site podru`nici, sektori i direktijata na pretprijatieto.

Vo programata za obu~uvawe, posebno treba da se predvidi materijata za rabotni mesta so posebni uslovi i rabotni mesta, koi se osobeno opasni i {tetni po

zdravjeto na rabotnicite, so ogleđ na nivnata specifi~nost.

^ l e n 17

Teoretskoto obu~uvawe na rabotnicite od oblata na bezbednosta i zdravjeto pri rabota, go organiziraat i sproveduvaat stru~nite lica od Otsekot za bezbednost i zdravje pri rabota.

Prakti~nata obuka za bezbednost i zdravje pri rabota, se izvr{uva na rabotnoto mesto na koe se raspoređuva rabotnikot.

V. LI^NA ZA[TITNA OPREMA

^ l e n 18

Na rabotnicite vo pretprijatieto, koi se izlo`eni na razni {tetni vlijanija i opasnosti pri rabota, zaradi za{tita na zdravjeto i `ivotite na istite, im se dodeluva na koristewe li~na za{titna oprema za onie rabotni mesta kade {to postojnite opasnosti ne mo`e na drug na~in da se odstranat ili spre~at.

Rabotnite mesta za koi se predviduva li~na za{titna oprema, se dadeni vo tabelarniot del vo priloga na ovoj Pravilnik.

Potrebata od koristewe na li~nata za{titna oprema na odredeni rabotni mesta, se utvrđuva vrz osnova na razgleduvaweto i analiziraweto na izvorite na opasnost, vo soglasnost so propisite i standardite:

- otvarawe na novi rabotni mesta i izmenuvawe na tehnolo{kiot proces, mo`e da ima vlijanie na vidot i koli~inata na za{titnata oprema i pri toa se izrabotuva predlog za potrebata od koristewe na odredena li~na za{titna oprema za bezbednost i zdravje pri rabota;
- zadol`uvaweto i razdol`uvaweto na rabotnicite so li~nata za{titna oprema, se vr{i preku magacinskite slu`bi na pretprijatieto.

Rabotnikot, (koga se zadol`uva ili razdol`uva) od neposredniot rakovoditel, treba da nabavi potvrda so koja se potvrđuva deka istiot treba da se zadol`i ili razdol`i so odredena li~na za{titna oprema.

Neposredniot rakovoditel, mu izdava na rabotnikot potvrda_ navedena vo stavot 4 od ovoj ~len vo slednite slu~ai:

- koga rabotnikot prvpat po~nuva so rabota;

- koga go menuva rabotното mesto;
- koga se menuva tehnolo{kiot proces;
- koga rabotnikot ja napu{ta rabotata od pretprijatiето;
- koga e zabraneto iznesuvaweto na za{titnata oprema nadvor od krugot na pretprijatiето, osven za izvr{uvawe na rabotite koi se potrebni vo neophodni slu~ai;

Neposredniот rakovoditel i rabotnikot korisnik na za{titnata oprema, e dol`en sekoj vo svojot delokrug na rabotata, da vodat gri`a za ~isteweto i dezinficiraweto na podelni delovi od opremata, kako na primer za{titnite maski, za{titnite respiratori, antifoni i sl.

Potrebno e edna{ vo 3 meseci da se organizira ~istewe i dezinficirawe na li~nata za{titna oprema.

^ l e n 19

Referentite za bezbednost i zdravje pri rabota vo pretprijatiето, na krajot od tekovната godina, izrabotuvaat plan za potrebnata za{titna oprema za slednata godina i pravat spisok na minimalnata koli~ina na za{titna oprema, koja mora sekoga{ da bide kako rezerva vo magacinите.

Spisokot na minimalnata potrebna koli~ina na za{titna oprema, se dostavuva do Oddeleniето za nabavki i prodab`ba vo pretprijatiето.

Oddeleniето za nabavki i prodab`ba, e dol`no da ja dostavi baranata minimalna koli~ina na seta potrebna za{titna oprema vo magacinите na pretprijatiето.

Celata nabavena za{titna oprema, mora da bide izrabotena spored odobrenите standardi i da bide ozna~ena so amblemot na pretprijatiето, a isto taka mora da ima i dokaz deka e izrabotena soglasno so va`e~kite propisi za kvalitet i namenata.

Oddeleniето za nabavki i prodab`ba, e dol`no na Otsekot za bezbednost i zdravje pri rabota, da mu dostavuva, pribaveni dokazi za kvalitetot na nabavenata li~nata za{titna oprema.

Oddeleniето za nabavki i prodab`ba, ne smee da nabavi li~na za{titna oprema koja ne e propi{ana vo prilogot na ovoj Pravilnik.

Trebuvaweto na za{titnata oprema od magacinot, se vr{i vrz osnova na uredno popolneta i potpi{ana izvadnica.

Izvadnicata ja popolnuva rakuva~ot na magacin spored potrebite na rabotното mesto na koe raboti

rabotnikot, ja potpi{uva rabotnikot, ja zaveruva negoviot neposreden rakovoditel i kopija od potpi{anata izvadnica dostavuva do Otsekot za bezbednost i zdravje pri rabota.

Rakuva~ot na magacin, smee da izdade za{titna oprema samo vrz osnova na taa izvadnica.

^ l e n 20

Na rabotnicite na koi im pripa|a oddelna za{titna oprema za za{tita na `ivotot i zdravjeto, dol`ni se istata da ja koristat i da vodat gri`a za nejzinoto odr`uvawe za celo vreme dodeka se izvr{uva rabotniot proces, t.e. za celo vreme dodeka im preti neposredna opasnost po `ivotot i zdravjeto.

Opremata mora da se koristi vo smisla i na na~in kako {to e propi{ano vo ovoj Pravilnik.

Na rabotnicite na koi li~nata za{titna oprema im se uni{ti ili pak stane nepogodna za nosewe pred da izmine rokot za nosewe, a poradi nepredvideni okolnosti, na primer izvr{uvawe na dolgotrajni i nepredvideni intenzivni raboti kaj koi na za{titnata oprema se zgolemuva uni{tuvaweto, zaradi lo{ kvalitet i drugo, imaat pravo na koristewe na druga za{titna oprema.

Procedurata za dobivawe za{titna oprema, pred opredeleniot rok e slednava:

- po barawe na rabotnikot, {efot na rabotna edinica, slu`ba, neposredniot rakovoditel i referentite za bezbednost i zdravje, vr{at uvid vo dotraenosta na za{titnata oprema;
- pravat Zapisnik za predvremena dotraenost na za{titnata oprema;
- vrz osnova na zapisnikot, referentite za bezbednost i zdravje, davaat nalog za zadol`uvawe na nova za{titna oprema.

Rabotnikot mo`e da se zadol`i so druga za{titna oprema, so toa {to rokot na traeweto na istata, }e se smeta od denot na zadol`uvaweto.

^ l e n 21

Na licata koi doa|aat na praksa- prakti~na rabota, mora da im se dodeli na koristewe celata za{titna oprema koja im pripa|a na rabotnicite koi se vo raboten odnos na neopredeleno vreme na soodvetното rabotno mesto.

Odredbite od ovoj ~len, isto taka va`at i za pripravnicite koi se na rabota vo pretprijetieto.

Zaradi celosna kontrola nad potro{enite i planiranite sredstva, t.e. zaradi sledewe na tro{ocite za

za{titna oprema na oddelni rabotni mesta, mora da se vodi uredna evidencija vo magacinskata slu`ba.

VI. PERIODI^NI PREGLEDI I ISPITUVAWA NA OPREMATA ZA RABOTA I USLOVITE ZA RABOTA

^ l e n 22

Zaradi prevzemawe na soodvetni preventivni merki, a so cel da se zgolemi stepenot na bezbednosta vo raboteweto vo podru`nicite, sektorite i direktijata na pretprijetieto, se vr{i testirawe i kontrpla na opremata za rabota i merewa na hemiskite, fizi~kite i biolo{kite {tetnosti i mikroklimatski uslovi.

^ l e n 23

So predhodniot ~len ne e opfatena opremata za rabota, ~ie testirawe и контрола e regulirano so други технички прописи.

^ l e n 24

Vo podru`nicite, sektorite i direktijata na pretprijetieto, тестирање и контрола se vr{i na slednata oprema :

- ra~en alat;
- ra~en alat na mehaniziran pogon;
- li~na za{titna oprema;
- elektri~ni vodovi, priklu~oci i oprema;
- zazemjuvawe, t.e. za{tita od dopiren napon na opremata;
- oprema za protivpo`arna za{tita;
- ma{ini za obrabotka na drva;
- ma{ini za obrabotka na metali;
- site drugi vidovi podvi`ni i fiksirani ma{ini;
- signalno-sigurnosnite i TT uredi;
- pru`ni i stani~ni uredi i postrojki za visok napon;
- svrtnici, prenosnici, kolobrani, gradobrani, peron-tovarni i slobodni profili na tovarni, istovarni, pretovarni i sto~ni rampi, kolski vagi, pristapni pati{ta, patni premini, podvoznici, nadvoznici, vijadukti, mostovi, tuneli, slu`beni zgradi, vodni objekti i drugo.

Za ovie sredstva i oprema, se sostavuva zapisnik vo koj poedine~no se konstatiraat samo utvrdenite nedostatoci.

Za celata ova oprema, postrojki i objekti, zadovol`itelno treba da se vr{at periodi~ni pregledi, servisi i kontroli, soglasno propi{anite zakonski propisi i podzakonski akti.

Sodr`ina i obem na testiraњata i kontrolite

^ l e n 25

Pri vr{eweto na testiraњeto i kontrolata se utvrduva:

- dali za opremata za rabota, postoji tehni~ka dokumentacija i isprava za bezbednost pri rabota;
- dali opremata za rabota, namenski i tehni~ki, propisno se koristi i dali so istata rakuvaat lica koi imaat soodvetni stru~ni kvalifikacii i potrebna zdravstvena sposobnost;
- dali opremata za rabota, e vo soglasnost so propi{anite merki i normativi za bezbednost i zdravje pri rabota;
- dali konkretnata sostojba na opremata za rabota, e takva da obezbeduva sigurnost na rabotnicite pri rabota i dvi`ewe.

^ l e n 26

Tehni~kata dokumentacija i ispravite za bezbednost i zdravje pri rabota, se ~uvaat vo Otsekot za bezbednost i zdravje pri rabota, vo Oddelenieto za ~ove~ki resursi, vo direktijata na pretprijatiето.

Za urednosta na tehni~kata dokumentacija, se gri`i stru~noto lice za bezbednost i zdravje pri rabota.

Testirawe i kontrola na opremata za rabota

^ l e n 27

Testirawe i kontrola na opremata za rabota, go vr{at stru~ni slu`bi od pretprijatiето i drugi nadvore{ni firmi koi se ovlasteni i stru~no osposobeni za toa.

Po izvr{enoto testirawe i kontrola na opremata za rabota, stru~nata slu`ba na lice mesto gi konstatira utvrdenite nedostatoci na opremata za rabota i istite gi vnesuva vo zapisnik.

Zapisnikot se izgotvuva vo tri primeroci, od koi eden primerok zadr`uva rakovoditelot na rabotnata

edinica, eden primerok stru~nata slu`ba i eden primerok se dostavuva do Otsekot za bezbednost i zdravje pri rabota, vo Oddelenieto za ~ove~ki resursi, vo direktijata na pretpriyatieto.

Vo zavisnost od utvrdenite nedostatoci, vo zapisnikot se vnesuva eden od slednite zaklu~oci:

1. Opremata za rabota e vo ispravna sostojba, odgovara na tehni~kite propisi i mo`e i ponatamu da se koristi.

2. Opremata za rabota e neispravna poradi toa {to ne e vo soglasnost so tehni~kite propisi, t.e. so propi{anite merki i normativi za bezbednost i zdravje pri rabota i deka pretstavuva opasnost po `ivotot i zdravjeto na rabotnicite, poradi {to se iskluuva od ponatamo{na upotreba.

3. Na opremata za rabota postojat nedostatoci, koi mo`e da se odstranat za opredeleno vreme i se opredeluva rok, vo koj istite mora da se odstranat.

^ l e n 28

Po izvr{enoto testirawe i kontrola na opremata za rabota, Otsekot za bezbednost i zdravje pri rabota, vo Oddelenieto za ~ove~ki resursi, vo direktijata na pretpriyatieto, podnesuva pismeni izvestuvawa do Direktorot na pretpriyatieto za sostojbata na opremata za rabota, so predlog na merki koi Upravniot odbor treba da gi usvoi vo odnos na opremata za rabota za idniot period.

Direktorot na pretpriyatieto, preku svojata stru~na slu`ba-kolegium, ja razgleduva i analizira sostojbata na opremata za rabota i mu podnesuva pismeno izvestuvawe na Upravniot odbor, so predlog merki koi treba da se prevzemati.

Dokolku se utvrdi deka nema stru~ni lica za da se izvr{i тестирање и контрола на opredelena oprema za rabota, toga{ se sklu~uva dogovor so soodvetno физичко или правно лице кое e ovlasteno za izvr{uvawe истите.

^ l e n 29

Evidencija za celokupnata dokumentacija od izvr{enite тестирања и контроли vo podru`nicata, sektorot i direktijata na pretpriyatieto, ja vodi Otsekot za bezbednost i zdravje pri rabota, vo Oddelenieto za ~ove~ki resursi i istite gi dostavuva na uvid, na barawe na nadle`nite organi.

VII. MERKI ZA ZAŠTITA NA RABOTNICITE ZA VREME NA NOJNA RABOTA

^ l e n 30

Merki za zaštita na rabotnicite za vreme na nojna rabota se slednive:

a) **Tehni~ka bezbednost**, rabotnite prostorii mora da bidat lesno pristapni, so propisni grade`ni dimenzii i konstrukcii;

- vo pogled na bukata, vibraciite, svetlinata i drugite mikroklimatski uslovi vo rabotnite prostorii, se primenuvaat va`e~kite propisi i normativi;

- opremata za rabota da se upotrebuva samo za opredelenata cel za koja istara e nameneta;

- sigurnosnite napravi i zaštitnite sredstva na opremata za rabota, mora da se upotrebuvaat spored svojata namena;

- se zabranuva zloupotrebata i samovolното odstranuvawe na zaštitnite sredstva, kako i nivnoto namerno oštetuvawe;

- nedostatocite i defektite na zaštitnite sredstva za vreme na nojna rabota, mora vedna{ da se prijavat na neposredniot rakovoditel;

- odr`uvaweto na opremata za rabota, nojno vreme, mo`at da go vr{at samo za toa opredeleni i stru~no osposobeni rabotnici;

- noje, za vreme na rabota, rabotnite prostorii i prostori mora propisno da bidat osvetleni. Opasnite mesta, noje, mora da bidat ozna~eni so propisni signali i znaci;

- rabotnite mesta i prostoriite, za vreme na nojna rabota, isto taka mora da bidat propisno i dovolno osvetleni, a lizgavite i ramnite mesta od podovite, mora da se napravat rapavi, kako ne bi do{lo do lizgawe na rabotnicite vo tekot na raboteweto;

b) **Zdravstvena zaštita**, za vreme na nojnata rabota, na rabotnikot mora da mu se obezbedi zdravstvena zaštita i pokraj utvrdenite prethodni lekarski pregledi.

Zdravstvenata zaštita vo smisla na ovoj ~len, se smeta sledeweto i utvrduvaweto na uslovite za rabota i higienските uslovi, a pri utvrduvawe na nedostatoci, da se predlo`i prevzemawe na potrebnite merki, so {to bi se postignala pogolema sigurnost za zdravjeto na rabotnicite i {to pomalku {tetni uslovi za rabota.

VIII.ORGANIZACIJA NA UREDUVAVETO I SPROVEDUVAVETO NA BEZBEDNOSTA I ZDRAVJETO PRI RABOTA

^ l e n 31

Rabotite i odgovornostite od oblata na bezbednosta i zdravjeto pri rabota, vo JP za `elezni~ka infrastruktura Makedonski `eleznici-Skopje, a vo soglasnost so ovoj Pravilnik gi vr{at:

- Upraven odbor;
- Direktor;
- Pomo{nici Direktori;
- Rakovoditeli na podru`nici, Pomo{nici na Rakovoditeli na podru`nici i sektori;
- Neposredni rakovoditeli;
- Glavni referenti i referenti za bezbednost i zdravje pri rabota;
- Pretstavnici na rabotnicite za bezbednost i zdravje pri rabota;

^ l e n 32

Upraven odbor planira merki, finansiski i materijalni sredstva za obezbeduvawe, razvoj i unapreduvawe na bezbednosta i zdravjeto pri rabota soglasno Zakonot, Kolektivniot dogovor i ovoj Pravilnik.

Upravniot odbor, gi vr{i slednite raboti od oblata na bezbednost i zdravje pri rabota:

- donesuva op{t akt za bezbednost i zdravje pri rabota;
- donesuva akti za postapuvawe vo soglasnost so pravilata za bezbednost i zdravje pri rabota;
- donesuva planovi i programi za bezbednost i zdravje pri rabota i go sledi nivnoto sproveduvawe;
- ja usvojuva izjavata za bezbednost;
- donesuva posebna programa za obu~uvawe na vrabotenite i na nivnite pretstavnici za bezbednost i zdravje pri rabota;
- razgleduva i usvojuva izvestuvawa za sostojbata od oblata na bezbednosta i zdravjeto pri rabota i za sproveduvawe na merkite za bezbednost i zdravje pri rabota;

- odlu~uva za finansirawe na opredeleni proekti, od oblata na bezbednost i zdravje pri rabota;
- donesuva odluki za sproveduvawe na odredbite od ovoj Pravilnik, kako i drugi pravila od oblata na bezbednost i zdravje pri rabota;
- anga`ira ovlastena zdravstvena ustanova;
- vr{i i drugi raboti, vo soglasnost so Zakonot, Kolektivniot dogovor i ovoj Pravilnik.

^ l e n 33

Direktorot e odgovoren za organizirawe na rabotata od oblata na bezbednosta i zdravjeto pri rabota, vo JP za `elezni~ka infrastruktura Makedonski `eleznici-Skopje, a vo vrska so toa gi izvr{uva slednite raboti:

- go obezbeduva i organizira nadzorot vo primenuvaweto i sproveduvaweto na va`e~kite propisi od oblata na bezbednosta i zdravjeto pri rabota, kako i na odredbite od ovoj Pravilnik;
- se gri`i za sproveduvaweto na site odluki i zaklu~oci od Upravniot odbor na JP za `elezni~ka infrastruktura Makedonski `eleznici-Skopje, koi se odnesuvaat na bezbednosta i zdravjeto pri rabota, kako i za programata i merkite za unapreduvawe na bezbednosta i zdravjeto pri rabota;
- ja koordinira rabotata na site Rakovoditeli vo pretprijatieto, pri sproveduvaweto na propi{anite merki od oblata na bezbednosta i zdravjeto pri rabota;
- go izvestuva Upravniot odbor, za sostojbata od oblata na bezbednosta i zdravjeto pri rabota vo pretprijatieto i predlaga merki za unapreduvawe na istata;
- pokrenuva postapka protiv Rakovoditelite na podru`nicite i sektorite vo pretprijatieto, zaradi utvrduvawe na odgovornosta pri povreda na rabotnata dol`nost, vo slu~aj na nepridr`uvawe kon propi{anite merki za bezbednost i zdravje pri rabota vo nivnite podru`nici, sektori.

^ l e n 34

Pomo{nicite na direktorot se odgovorni sekoj vo svojot delokrug na rabota, za slednite raboti od oblata na bezbednosta i zdravjeto pri rabota:

- organiziraat koordinirana primena na merkite za bezbednost i zdravje pri rabota i odreduvaat sredstva za sproveduvawe na истите преку kolegium, so {to se obezbeduva zgolemuvawe na produktivnosta i ekonomi~nosta vo raboteweto;
 - ja sledat realizacijata na propi{anite finansiski sredstva od programata za bezbednost i zdravje pri rabota i za istoto go izvestuvaat Direktorot i Upravniot odbor na pretprijatieto;
 - odobruvaat programi i propagandni akcii od oblasta na bezbednosta i zdravjeto pri rabota vo pretprijatieto;
 - izvr{uvaat i drugi raboti od oblasta na bezbednosta i zdravjeto pri rabota, koi im gi doveruva Direktorot ili Upravniot odbor na pretprijatieto;
- ^ l e n 35

Rakovoditeli na podru`nici, Pomo{nici na Rakovoditeli na podru`nici i sektori se dol`ni i odgovorni za izvr{uvaweto na merkite za bezbednost i zdravje pri rabota, vo nivniot delokrug na rabota, a osobeno:

- go obezbeduvaat izvr{uvaweto na obvrskite i rabotite od oblasta na bezbednosta i zdravjeto pri rabota;
- ja koordiniraat i ja nadgleduvaat rabotata od oblasta na bezbednosta i zdravjeto pri rabota, na neposrednite rakovoditeli i rabotnici, vo nivniot delokrug na rabota;
- predlagaat merki od oblasta na bezbednosta i zdravjeto pri rabota, so cel za nivno primenuvawe i unapreduvawe po rabotni mesta;
- se gri`at za bezbednosta na svoite rabotnici, истите da имаат исправна опрема за работа, безбеден tehnolo{ki proces i da se osposobeni vo rabotata, za da mo`e da se obezbedat sigurni uslovi za vreme na rabotata;
- se gri`at za sistematsko podu~uvawe od oblasta na bezbednosta i zdravjeto pri rabota, vo soglasnost so usvoenata programa;
- podnesuvaat i prosleduvaat izvestuvawa za sostojbata od oblasta na bezbednosta i zdravjeto pri rabota, zaradi blagovremeno sogleduvawe na nedostatocite, nivnoto otstranuvawe i utvrduvawe na ponatamo{nite merki od oblasta na bezbednosta i zdravjeto pri rabota;
- se anga`iraat vo donesuvaweto na aktite od oblasta na bezbednosta i zdravjeto pri rabota, a osobeno vo delot koj se odnesuva na nivniot delokrug na rabota;
- pokrenuvaat prethodna postapka, zaradi odgovornost na rabotnikot, koj po svoja vina ne gi izvr{uva ili na drug

način gi kr{i obvrskite od oblasti na bezbednosta i zdravjeto pri rabota, a koi se utvrdeni so Zakonot za bezbednost i zdravje pri rabota, Kolektivniot dogovor i odredbite od ovoj Pravilnik;

- gi sproveduvaat donesenite merki za spasuvawe na rabotnicite, vo slu~aj na elementarni nepogodi, po`ar, eksplozija ili drugi mo`ni katastrofalni sostojbi;

- blagovremeno, gi izvr{uvaat nalo`enite merki od re{enijata izdadeni od strana na inspekciskite organi i drugite nadle`ni dr`avni organi, vo svojot delokrug na rabota;

- vr{at i drugi raboti koi }e im bidat dadeni od strana na Upravniot odbor, Direktorot ili od negovite Pomo{nici, a vo soglasnost so utvrdenite normi od oblasti na bezbednosta i zdravjeto pri rabota.

^ l e n 36

Neposredni rakovoditeli na rabotni edinici, oddelenija, slu`bi, otseci, stanici, magacini, stovari{ta, rabotilnici, pru`ni delnici, ispostavi i site drugi rakovoditeli vo pretprijatieto, pokraj rabotite i zada~ite koi se odredeni za site rakovoditeli, gi vr{at i slednite raboti od oblasti na bezbednosta i zdravjeto pri rabota:

- pred po~etokot na rabotata, proveruvaat dali se prevzemeni site merki za bezbednost i zdravje pri rabota, na opremata za rabota i vo rabotniot prostor;

- se gri`at za ispravnosta na za{titnite napravi na opremata za rabota;

- ovozmo`uvaat rabotnicite sekoga{ da bidat za{titeni i za vreme na rabotata da ja koristat li~nata za{titna oprema;

- davaat potvrda, deka za{titnata oprema treba da se rashoduva;

- neposredno u~estvuvaat i rakovodat so opasnite raboti, koi gi izveduvaat grupa rabotnici (monta`i, demonta`i, pretovar na golemi i te{ki predmeti i sl.);

- vodat gri`a za momentalnata fizi~ka i psihi~ka sposobnost na rabotnicite i vo vrska so toa prevzemaat soodvetni merki za bezbednost;

- vodat smetka za sekoja promena, pojava ili slu~ka koja bi mo`ela da go zagrozi `ivotot i zdravjeto na rabotnicite;

- ja prekinuvaat rabotata na rabotното mesto, ako preti opasnost po `ivotot i zdravjeto na rabotnicite;

- se osposobuvaat za davawe prva pomo{ na povreden rabotnik;
- vo slu~aj na telesna povreda na rabotnik, dol`ni se da ja prekinat rabotata na rabotното mesto kade {to se slu~ila povredata, se dotoga{ dodeka ne se otkrie koja e pri~inata za nastanuvawe na povredata;
- neposredno se odgovorni, na povredeniот rabotnik {to pobrzo da mu se pru`i itna pomo{;
- vo rok od 24 ~asa, ja prijavuvaat sekoja povreda na rabota na Otsekot za bezbednost и zdravje vo pretprijatiето;

^ l e n 37

- Главните референти и референтите за bezbednost и zdravje pri rabota,** gi имаат slednive ovlastuvawa и obvrski vo vrska со bezbednosta и zdravjeto pri rabota:
- pravat анализи, со predlozi за planirawe, izbor, kupuvawe и odr`uvawe на opremata за rabota;
 - pravat анализи, со predlozi за опремување на работното место и работната средина;
 - ja izgotvuvaat stru~nata osnova за izjavata за bezbednost (glavni referenti so polo`en stru~en ispit);
 - вршат редовни и контролни прегледи на хемиските, физичките и биолошките ризици во работната средина (glavni referenti so polo`en stru~en ispit);
 - вршат контролни pregledi и испитувања на работната опрема (glavni referenti so polo`en stru~en ispit);
 - vr{ат внатрешен надзор над спроведувањето на merkите за bezbedno извршување на rabotata и за тоа podnesuvaat izvestuvawe до надлежните раководители во претпријатието;
 - ги изработуваат сите упатства за безбедно извршување на работата;
 - учествуваат во изработката на актите на претпријатието, кои се од значење за безбедноста и здравјето при работа;
 - ги следат и прват анализа на повредите поврзани со работењето, професионалните zaboluvawa, идентификација на причините за истите и подготвуваат извештаи до надлежните раководители во претпријатието, заедно со сите предложени безбедносни мерки;
 - ja подготвуваат програмата за обука и ги спроведуваат обуките на вработените, за безбедно извршување на работата (glavni referenti so polo`en stru~en ispit);
 - може да ja zaprat rabotata во organizacionata edinica или на oddelni rabotni mesta, koga ќе оценат дека е neposredno zagrozen `ivotot и zdravjeto на rabotниците;

- за утврдените nedostatoci, изготвуваат писмени известувања, со предлог мерки за отстранување на истите, до надлежните раководители на претпријатието;
- може да го отстранат од работа, без право на дневница, секој работник {то ќе биде затекнат на работно место без дадената ли~на за{титна опрема и против истиот да поднесе пријава за kr{ewe на работниот ред и дисциплина;
- поднесуваат пријава, за покренување на постапка, за повреда на работната dol`nost, poradi nepridr`uvawe kon merkite i propisite za bezbednosta i zdravjeto pri rabota;
- ja kontroliraat ispravnosta, efikasnosta, nabavkata, ~uvaweto, koristeweto i odr`uvaweto na заштитната опрема;
- sorabotuvaat so site stru~ni slu`bi, kako i so надлежните државни установи и институции, со цел за подобрување и unapreduvawe na bezbednosta i zdravjeto pri rabota;
- vr{at kontrola na primenata na li~nata за{титна опрема и за{titnite tehni~ki napravi i за утврдените nepravilnosti изготвуваат писмени извештаи, со предлог мерки за отстранување на истите;

Sekoe neizvr{uvawe na propi{anite merki za bezbednost i zdravje pri rabota, pretstavuva pote{ka povreda na работната dol`nost.

Stru~ното лице за bezbednost i zdravje pri rabota, согласно со Законот за bezbednost i zdravje pri rabota (Sl. vesnik na RM br. 92/07), treba da ima stru~na podgotovka za bezbednost i zdravje pri rabota ili druga stru~na podgotovka, соодветна на tehnolo{kiot proces na pretprijatieto.

^ l e n 38

Pretstavници на работниците за bezbednost i zdravje pri rabota

Pretstavниците на работниците за bezbednost i zdravje pri rabota gi избираат работниците од своите redovi на sindikalен собир на mnozinskiot sindikat;

Pretstavниците за bezbednost i zdravje pri rabota ja u`ivaат posebnata за{tita од работен однос {то ja ima i pretstavnikot на sindikalната организација согласно со Законот i Kolektivниот dogovor.

Funkciite на pretstavниците за bezbednost i zdravje pri rabota mo`at da mu se doverat на pretstavnikot на sindikalната организација од mnozinskiot sindikat, {то }e se konstatira zapisni~ki на izboren sostanok.

Претставниците на работниците за безбедост и здравје при работа имаат право:

- да ги обиколат работните места заради согледување на состојбата во врска со безбедноста и здравјето при работа;

- да разговараат со надлежните раководители во подручните, секторите и дирекцијата на претпријатието за потребите и проблемите на безбедноста и здравјето при работа и за здравствената и работната состојба на работниците;

- доколку увидат одредени неправилности од областа на безбедност и здравје при работа во претпријатието, може да ја известат инспекцијата на трудот и да бараат нејзино посредување, да присуствуваат, да ги дадат своите согледувања и да имаат увид во записникот составен од страна на инспекторот;

- да побараат од работодавачот на претпријатието да имаат пристап до изјавите за безбедност;

- да бараат од надлежните раководители на подручните, секторите и дирекцијата на претпријатието информации во врска со планирањето и уредувањето на безбедноста и здравјето при работа, превентивните и заштитни мерки и средства, професионалните заболувања и несреќи при работа, тестирањето и контролата на опремата за работа, условите за работа, обукувањето на работниците за безбедна работа, здравствените прегледи на работниците кои работат под посебни услови, превзemenите мерки кон работниците и други права, односно надлежности utvrdeni so akt na претпријатието согласно со Законот и Колективниот договор;

- Претставниците имаат право на посебна обука за безбедност и здравје при работа специфични за дејноста на претпријатието, под услови предвидени со Колективниот Договор на ЈП за железничка инфраструктура Македонски железници - Скопје;

Претпријатието е должно, на претставниците на работниците за безбедност и здравје при работа да им овозможи непрекинато вршење на нивната функција, преку обезбедување на соодветно време и потребни средства без намалување на платата, при што не смее да бидат ставени во неповолна состојба поради нивните активности.

IX. POSTAPKA NA ODGOVORNITE LICA VO SLU^AJ NA OTSUSTVO NA MERKITE ZA BEZBEDNOST I ZDRAVJE PRI RABOTA

Postapkata na odgovornite rabotnici koga poradi otsustvo na merkite za bezbednost i zdravje pri rabota ili poradi defekt na opremata za rabota, se pojavila neposredna opasnost po `ivotot i zdravjeto na rabotnikot e slednata:

- da ja prekinat rabotata na zagrozenite rabotni mesta vo organizacionata edinica, {tom }e zabele`at ili doznaat deka e zagrozen `ivotot na rabotnicite;
- da proverat dali e obezbeden pravilen raspored na rabotnicite na rabotnite mesta soglasno stru~nata sprema i zdravstvenite uslovi za soodvetnite rabotni mesta;
- so svoeto prisustvo i nadzor, zaedno so stru~ni lica ili komisiski da ja ispitaat ispravnosta na opremata za rabota;
- da se gri`at blagovremeno odstranuvawe na nedostatocite i pridr`uvawe kon rokovite odredeni za odstranuvawe na nedostatocite od oblata na bezbednosta i zdravjeto pri rabota, odredeni so re{eniya od nadle`nite inspekciski i drugi dr`avni organi;
- da proverat dali, spored propisite, e pravilno koristeweto i odr`uvaweto na uredite, sredstvata i opremata za li~na bezbednost;
- da proverat dali neposrednite rakovoditeli i site rabotnici se zapoznati so potrebnite propisi od oblata na bezbednosta i zdravjeto pri rabota i dali se po~ituvata li~nata i op{tata bezbednost pri rabota;
- da podnesat prijava za pokrenuvawe disciplinska postapka protiv neposrednite rakovoditeli ili rabotnici koi gi povredile propisite od oblata na bezbednosta i zdravjeto pri rabota;
- da organiziraat spasuvawe i evakuacija na rabotnicite vo slu~aj na vonredna situacija.

X.ODGOVORNOST ZA NEPRIDR@UVAWE KON PROPI[ANITE MERKI ZA BEZBEDNOST I ZDRAVJE PRI RABOTA

^ l e n 40

Sekoj rakovoditel e dol`en da se pridr`uva kon propi{anite merki za bezbednost i zdravje pri rabota i da vodi gri`a site zgradi, rabotilnici, gradili{ta, pogonski uredi, ma{ini i site drugi spravi da se odr`uvaat vo takva sostojba, za rabotnicite da se za{titeni od nesre}ni slu~ai i profesionalni zaboluvawa.

Ako zgradite, rabotilnicite, gradili{tata, pogonskrite uredi, ma{inite i site drugi sredstva za rabota pretstavuvaat opasnost po `ivotot i zdravjeto na rabotnicite, da se iskluat od upotreba.

Sekoj rabotnik e dol`en da se pridr`uva kon site propisi, upatstva i odredbi koi {to se odnesuvaat na op{tata sigurnost na rabotnicite i nivnata okolina.

Rabotnikot e dol`en i odgovoren rabotata da ja izvr{uva so najgolemo vnanie, bez predizvikuvawe na opasnost po `ivotot i zdravjeto na ostanatite rabotnici, ~uvaj}i gi sredstvata so koi raboti i pridr`uvaj}i se kon propisite, merkrite i normativite za bezbednost i zdravje pri rabota.

Rabotnikot odgovara ako po svoja vina ne gi izvr{uva ili na drug na~in gi kr{i obvrskrite od oblata na bezbednosta i zdravjeto pri rabota koi se utvrdeni so Zakonot za bezbednost i zdravje pri rabota i odlukrite doneseni od Upravniot odbor.

Rabotnikot koj poradi nepridr`uvawe kon propi{anite merki za bezbednost i zdravje pri rabota }e predizvika materijalna {teta vo pretprijatieto, dol`en e da ja nadomesti istata.

XI.POSTAPKA ZA PRIVREMENO OTSTRANUVAVE NA RABOTNIK OD RABOTNO MESTO I OD PRETPRIJATIETO

^ l e n 41

Za ostvaruvawe na site prava i obvrski na rabotnicite od oblata na bezbednosta i zdravjeto pri rabota vo pretprijatieto, koga rabotnicite }e napravat pote{ka povreda na propisite za bezbednost i zdravje pri rabota, a so toa }e go dovedat vo opasnost svoeto zdravje i `ivot i zdravjeto i `ivotite na drugite rabotnici, }e se primenuvaat odredbite od Zakonot za bezbednost i zdravje pri rabota(Sl. v. na RM br. 92/07) i odredbite od drugite zakonski propisi.

XII.PRVA POMO[, EVAKUACIJA I SPASUVAVE NA RABOTNICITE

^ l e n 42

Prva pomo{ na rabotnicite vo slu~aj na povreda, truewe ili zaboluvawe za vreme na rabota im uka`uvaat:

- najbliskata zdravstvena ustanova;
- rabotnicite osposobeni za davawe na prva pomo{ koi mara da imaat polo`en ispit od taa oblast;

Vo sekoja rabotilnica i vo drugi rabotni prostorii, na vidno i lesno pristapno mesto, mora da bidat postaveni ormar~iwa so potrebni sanitetski sredstva za davawe na prva pomo{;

Ormar~iwata mora od nadvore{nata strana da bidat obele`ani so oznaka na crveniot krst i da imaat kratko upatstvo za rakuvawe so sredstvata za prva pomo{;

Na ormar~eto mora da ima nazna~eno broevi na telefoni od:

- Zdravstvena ustavova za uka`uvawe na prva pomo{;
- Protivpo`arna slu`ba;
- Slu`ba za inspekcija na trudot;
- Slu`ba na organite na MVR;
- Imiwata na licata koi se osposobeni za uka`uvawe na prva pomo{;

Sredstvata za davawe na prva pomo{ vo ormar~iwata mora redovno da se obnovuvaat i postojano da se vo upotrebliva sostojba.

So ormar~iwata za prva pomo{ rakuva lice koe za toa e stru~no osposobeno;

Brojot na rabotnici koi se osposobeni za davawe prva pomo{ go odreduva Otsekot za bezbednost i zdravje pri rabota, a obukata ja izvr{uva zdravstvenata ustanova so koja pretpriyatieto ima sklu~eno dogovor.

Sertifikatite za osposobenost na odredenite rabotnici za davawe prva pomo{ gi izdava istata zdravstvena ustanova koja ja izvr{ila obukata.

Evakuacija i spasuvawe na rabotnicite

^ l e n 43

Pretpriyatieto e dol`no da formira [tab za spravuvawe so krizi, za{tita i spasuvawe, kako postojano telo za za{tita vo slu~aj na elementarni nepogodi, eksplozii, po`ar i sl.

Odlukata za formirawe na [tabot ja donesuva Upravniot odbor.

Zaradi blagovremeno organizirawe na evakuacija i spasuvawe na rabotnicite od nepredvidena opasnost, pretpriyatieto e dol`no da gi prevzeme slednite merki:

1. Da ima osposobeni i odredeni rabotnici za rakovodewe so evakuacijata za spasuvawe od zatvoreni prostorii i objekti;
2. Da utvrdi plan za evakuacija i spasuvawe na zagrozenite rabotnici;

3. So planot za evakuacija i spasuvawe da se zapoznaat site rabotnici najmalku edna{ vo dve godini i da se organizira prakti~na ve`ba;

Sekoj rabotnik e dol`en da u~estvuva vo prakti~nata ve`ba, koja se sproveduva zaradi negovoto zapoznavawe so na~inot na evakuacijata i spasuvawe vo slu~aj na nesre}a pri rabota koja bi mo`ela da go zagrozi negoviot `ivot ili zdravje, ako bi se zadr`al vo zatvorena prostorija.

Sekoj rabotnik e dol`en pri izveduvaweto na prakti~nata ve`ba, kako i pri evakuacijata i spasuvaweto na rabotnicite, da postapuva po naredbite od rabotnikot koj rakovodi so evakuacijata i spasuvaweto.

So planot se utvrduvaat mo`nite opasnosti pri procesot na rabota koj se obavuva vo zatvorena prostorija, mestoto kade se nao|a, {tetnitate posledici koi mo`at da nastanat i na~inot na evakuacija i spasuvawe na rabotnicite, a osobeno:

1. Vidot na opasnosta i posledicite {to mo`e da gi predizvika;
2. Mestoto na koe rabotnicite najbrzo }e mo`e da se evakuiraat;
3. Od kade }e mo`e najdobro da se sprovede spasuvaweto i pati{tata do tie mesta;
4. Formaciski sostav na rabotnicite so koi }e se izveduva evakuacijata i spasuvaweto na zagrozenite rabotnici;
5. Potrebните sredstva za uspe{na evakuacija i spasuvawe.

XIII.EVIDENCIJA OD OBLASTA NA BEZBEDNOST I ZDRAVJE PRI RABOTA

^ l e n 44

Pretprijatieto soglasno Zakonot za bezbednost i zdravje pri rabota dol`no e da vodi evidencija od oblasta na bezbednosta i zdravjeto pri rabota za:

- stru~noto obu~uvawe i osposobuvawe na rabotnicite za bezbedna rabota;
- izvr{enite pregledi na orudijata na rabota;

- sprovedenite ispituvawa na fizi~kite, hemiskite i biolo{kite {tetnosti i na mikroklimate vo rabotnite i pomo{nite prostorii, odnosno na rabotnite mesta;
- prethodnite i periodi~nite zdravstveni pregledi na rabotnicite;
- povredite pri rabota, zaboluvawata vo vrska so rabotata i smrtnite slu~ai pri rabotata;
- evidencija za dodeluvawe na li~nite za{titni sredstva.

Evidencijata za stru~noto obu~uvawe i osposobuvawe na rabotnicite za bezbedna rabota vo podru`nicite, sektorite i direktijata vo pretprijatiето, evidencijata za izvr{enite pregledi na opremata za rabota, ispituvawata na fizi~kite, hemiskite i biolo{kite {tetnosti i na mikroklimate vo rabotnite i pomo{nite prostorii odnosno na rabotnite mesta, ja vodi stru~noto lice za bezbednost i zdravje pri rabota.

Za prethodnite i periodi~nite zdravstveni pregledi na rabotnicite vo vrska so rabotata vo izvr{na slu`ba evidencijata ja vodat, pokraj stru~nite slu`bi vo pretprijatiето i zdravstvenata ustanova.

Evidencijata za povredite pri rabota, zaboluvawata vo vrska so rabotata i smrtnite slu~ai pri rabota vo podru`nicite, sektorite i direktijata na pretprijatiето, vodat glavnite referenti i referentite od Otsekot za bezbednost i zdravje pri rabota, soglasno va`e~kite propisi.

Vo pretprijatiето, evidencijata za za{titnata oprema ja vodi rakuva~ot na magacin od Oddeleniето za smetkovodstveni raboti i toj e dol`en da dostavi primerok od istata do Otsekot za bezbednost i zdravje pri rabota, na nivno barawe.

XIV. POSEBNI OBVRSKI NA RABOTODAVA^OT- PRETPRIJATIЕТО

^ l e n 45

Vo pretprijatiето rabotovoditelite na rabotnite edinici, oddelenija, otseci, slu`bi, stanici, magacini, stovari{ta, rabotilnici, pru`ni delnici, ispostavi i site drugi rakovoditeli se dol`ni vedna{, a najdocna vo rok od 24 ~asa od nastanot, pismeno da go izvestat Otsekot za bezbednost i zdravje pri rabota, a Otsekot e dol`en da go izvesti Republi~kiот organ na upravata nadle`en za rabotata na inspekcija na trudot:

- za sekoj smrten slu~aj;

- kolektivna nesre}a i povredite pri rabota koi predizvikuvaat vremena nesposobnost za rabota pove}e od 3 rabotni dena i

- sekoja pojava koja pretstavuva neposredna opasnost i ja zagrozuva bezednosta na rabotnicite pri rabotata.

Izvestuvaweto dostaveno do gore spomenatiot organ, pokraj drugoto, treba da so dr`i i kratok opis na nastanot i negovite posledici.

Rabotnikot koj }e se povr di pri rabota dol`en e za toa vedna{ da go izvesti neposredniot rakovoditel. Dokolku poradi te`inata na povredata, povredeniot rabotnik ne e vo mo`nost da ja prijavi povredata za toa e dol`en da izvesti rabotnikot koj }e se najde najblisku do mestoto na nastanot, odnosno onoj koj {to prv }e vidi ili soznae za nastanatata povreda.

Za sekoja nastanata povreda pri rabota, Otsekot za bezbednost i zdravje pri rabota e dol`en da popolni prijava za nesre}a pri rabota vo 6 primeroci zavereni od zdravstvenata ustanova koja prva mu uka`ala pomo{ na povrdeniот rabotnik.

Otsekot po pribavuvaweto na site neophodni dokumenti povrzani so nastanata povreda, gi dostavuva do Inspektorot za trud i do Ministerstvoto za zdravstvo i Fond za zdravstveno osiguruvawe, na ponatamo{na obrabotka.

XV. PREODNI I ZAVR[NI ODREDBI

^ l e n 46

Izmenuvawe i dopolnuvawe na ovoj Pravilnik }e se vr{i na na~in i postapka kako {to e donesen.

^ l e n 47

Tolkuvaweto na odredbite od ovoj Pravilnik go dava Upravniот Odbor na JP M@ Infrastruktura Skopje.

P R E T S E D A T E L

Na Upraven odbor na JP M@ Infrastruktura
S k o p j e

Risto Stavrevski s.r.